

Vergaderjaar 2023–2024

26 643

Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

Nr. 1117

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 januari 2024

Zoals genoemd in de verzamelbrief «Algoritmen reguleren»¹ van 7 juli 2023 aan uw Kamer is met alle ministeries afgesproken dat het algoritme-register up-to-date is in 2025 en dat ten minste de hoog risico algoritmen geregistreerd zijn in het Rijksbrede Algoritmeregister. Ook heeft CIO Rijk gevraagd om te komen tot een planning per departement.

In deze brief geef ik aan wat voor het ministerie Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) de voortgang en planning is om te komen tot een gevuld algoritmeregister in 2025, conform bovengenoemde toezegging.

Het Ministerie van VWS en haar uitvoeringsorganisaties gebruiken algoritmen bij het uitvoeren van de werkzaamheden. Zo kan uitvoering efficiënt en doelmatig plaatsvinden en kunnen bijvoorbeeld kennisinstuten dankzij algoritmen gedegen onderzoek doen. Daarbij vind ik het belangrijk dat dit transparant, verantwoord en met wetenschappelijke integriteit gebeurt. Hiervoor werkt het Ministerie van VWS samen met het Ministerie van BZK door aan te sluiten bij het Rijksbrede Algoritmeregister.

Voortgang 2023

Op dit moment bevat het algoritmeregister 2 algoritmen van het Ministerie van VWS en de organisaties die daar onder vallen. Het gaat om algoritmen van het Kerndepartement van het Ministerie van VWS (1) en het CIBG (1).

Het Ministerie van VWS is voornemens op korte termijn nog 4 algoritmen aanvullend op het algoritmeregister te publiceren. Dit gaat om algoritmen van het Kerndepartement van het Ministerie van VWS (1), het Rijksin-

¹ Kamerstuk 26 643 nr. 1056 – 7 juli 2023

stituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) (2) en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) (1).

Voor het CAK, de Gezondheidsraad (GR), de Nederlandse Sportraad (NLSR), de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS), het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) en het Zorginstituut Nederland (ZIN) is vastgesteld dat zij geen algoritmen gebruiken die vallen onder de reikwijdte van het Rijksbrede Algoritmeregister.

Aanpak en inhoudelijk afwegingskader

In 2023 is het Ministerie van VWS een inventarisatie gestart van algoritmen in gebruik bij het kerndepartement van het Ministerie van VWS en de organisaties die onder het Ministerie van VWS vallen. Voor deze inventarisatie is volgens de Handreiking Publicatie Algoritmeregister van het Ministerie van BZK afgewogen welke algoritmen moeten worden opgenomen in het Rijksbrede Algoritmeregister. Daarbij is prioriteit gegeven aan de meest impactvolle algoritmen, zoals hoog-risico AI-systemen conform aan de concepttekst van de AI-verordening en algoritmen met directe impact op betrokkenen. Vervolgens wordt voor de te publiceren algoritmen de beschrijving opgemaakt en gecontroleerd alvorens deze te publiceren.

In onderstaand overzicht staan de tot nu toe geïdentificeerde algoritmen met de inhoudelijke afweging waarom het Ministerie van VWS deze wil publiceren. Hierbij is de categorisering gebruikt uit de Handreiking Publicatie Algoritmeregister:

- (A) Hoog risico volgens AI Act;
- (B) Impact op betrokkenen;
- (C) Andere overwegingen – hieronder vallen o.a. demystificatie en maatschappelijk debat als overweging om tot publiceren over te gaan;
- (D) Uitzonderingsgronden.

Reeds gepubliceerde algoritmen

Kerndepartement	Relevantiemodel documenten t.b.v. WOO-verzoeken ¹	(C) Demystificatie
CIBG	Selectiemodel BIG herregistratie ²	(B) Impact op betrokkenen

¹ <https://algoritmes.overheid.nl/nl/algoritme/92946457>

² <https://algoritmes.overheid.nl/nl/algoritme/59917797>

Algoritmen in voorbereiding om te publiceren

Kerndepartement	Risicoverevening ¹	(C) Demystificatie
IGJ	Risicomodel verzorging en verpleging	(C) Demystificatie
RIVM	Corona algoritmen ²	(C) Maatschappelijk debat
	Stikstof algoritmen ⁵	(C) Maatschappelijk debat

¹ De rekenregels zijn vastgelegd in de Regeling risicoverevening en is reeds openbaar, zie <https://www.zorginstituutnederland.nl/financiering/informatie-voor-zorginstanties-verzekeraars-en-zorgkantoren/risicoverevening-zvw/zvw-2024>. Het gaat hier om het opnemen van een verwijzing naar deze informatie in het Rijksbrede algoritmeregister.

² De rekenmodellen van RIVM zijn reeds openbaar, zie <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/rekenmodellen/openbaar-en-toegankelijk>. Het gaat hier om het opnemen van een verwijzing naar deze informatie in het Rijksbrede algoritmeregister.

Naast deze inventarisatie zal het Ministerie van VWS bij nieuwe algoritmen in de ontwikkelfase beoordelen of deze opgenomen moeten

worden in het register. Publiceren in het algoritmeregister wordt zo een vast onderdeel van het afwegingskader dat het Ministerie van VWS hanteert bij het ontwikkelen van algoritmen.

Het publiceren van algoritmen op het Rijksbrede Algoritmeregister is aanvullend op het beleid dat het Ministerie van VWS reeds voert rondom wetenschappelijke integriteit van beleid en onderzoek. Het Ministerie van VWS heeft in dat kader een expertisecentrum wetenschappelijk onderzoek ingericht. RIVM werkt bijvoorbeeld met een handreiking wetenschappelijke integriteit. Hierin zijn, in vergelijking met de doelstellingen van het Rijksbrede Algoritmeregister, waarborgen opgenomen rondom transparantie van beleidskeuzes en -uitgangspunten die ten grondslag liggen aan onderzoek en modellen (algoritmen).

Departementsbrede tijdlijn

Het kerndepartement van het Ministerie van VWS en de verschillende VWS-onderdelen zijn in 2023 gestart met de verkenning. De inventarisatie is nog niet afgerond bij het Kerndepartement, aCBG, CIZ en NZa. Voor deze onderdelen loopt de inventarisatie door in 2024.

In 2024 is het Ministerie van VWS voornemens de VWS-brede inventarisatie af te ronden en algoritmen te publiceren, conform het afwegingskader van de handreiking algoritmeregister, ten minste zijnde de hoog risico algoritmen. Onder hoog risico algoritmen wordt verstaan die algoritmen die onder categorie (A) Hoog risico volgens de AI Act, of categorie (B) Impact op betrokkenen, vallen.

Vervolgproces

Eind 2024 zal ik uw Kamer wederom over de voortgang informeren.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
C. Helder